

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6012
Ημερομ. Κατάθεσης: 23/7/2024

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

Εξωτερικών

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: Σοβαρός κίνδυνος για την αγροτική παραγωγή του Έβρου μετά την λήξη της διακρατικής Ελληνο-Βουλγαρικής συμφωνίας διαχείρισης των υδάτων του ποταμού Άρδα-Άμεση ανάγκη επαναδιαπραγμάτευσης της συμφωνίας--Μεγάλες οι ευθύνες της κυβέρνησης για την καθυστέρηση

Με μεγάλη ανησυχία επαναφέρουμε το ζήτημα της διακρατικής συμφωνίας της Ελλάδας με τη Βουλγαρία για τη διαχείριση των υδάτων του ποταμού Άρδα, καθώς ουδεμία ουσιαστική απάντηση λάβαμε από τα επισπεύδοντα Υπουργεία Εξωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην από 10/04/2024 Ερώτηση Βουλευτών μας (αρ. πρωτ. 4236), με την οποία ζητήθηκε ενημέρωση για τις ενέργειες και το χρονοδιάγραμμα των διαπραγματεύσεων που όφειλαν να έχουν ολοκληρώσει πριν την εκπνοή της Συμφωνίας στις 09/07/2024.

Το Πρωτόκολλο Νο 2 της συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας (Ν.Δ. 4393/1964 ΦΕΚ 193/Α/04-11-1964) ως απότοκος πολεμικών αποζημιώσεων για την πραγματοποίηση «*Διακανονισμού των εκκρεμών οικονομικών ζητημάτων και ανάπτυξης της οικονομικής συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδος και της Βουλγαρίας*» προβλέπει την υποχρέωση της Βουλγαρίας να παρέχει νερό από τα φράγματά της στα κατάντη του ποταμού Άρδα, στο ελληνικό τμήμα του.

Τα 180εκ. κ. μ. ύδατος ανά καλλιεργητική περίοδο από τα βουλγαρικά φράγματα προς τον ποταμό Άρδα εξασφαλίζουν την άρδευση 220.000 στρεμμάτων γης και παράλληλα συμβάλλουν στη διατήρηση ενός ικανοποιητικού επιπέδου στην ποσότητα των υπογείων υδάτων και γενικότερα στην ισορροπία του οικοσυστήματος του ποταμού Έβρου, στον οποίο καταλήγει.

Εδώ και μήνες γινόμαστε δέκτες της απόγνωσης των αγροτών της περιοχής και τοπικών φορέων οι οποίοι ζητούν την άμεση ανανέωση της συμφωνίας. Αν έστω και μία μέρα κοπεί η παροχή του νερού από την Βουλγαρία, τότε η παραγωγή θα αρχίσει να χάνεται, δηλώνουν. Επειδή όλα τα αρδευτικά έργα της περιοχής στηρίζονται σε αυτή τη συμφωνία, η αβεβαιότητα για το μέλλον της

άρδευσης δεν απειλεί μόνο την αγροτική παραγωγή που έχει ήδη υποστεί ζημιές και εξαιτίας των περσινών πυρκαγιών, αλλά αποτελεί επισφάλεια για σημαντικό μέρος της αγροτικής οικονομίας με κίνδυνο να χαθούν θέσεις εργασίας. Η υδρολογική αλλοίωση που θα υποστεί ο ποταμός Άρδας σε περίπτωση που δεν φθάσουν επαρκείς ποσότητες υδάτων στην ελληνική πλευρά, σύντομα θα οδηγήσουν και σε αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογία της περιοχής εξαιτίας της ερημοποίησης. Οι επιπτώσεις αυτές θα επηρεάσουν και τη στάθμη του ποταμού Έβρου, που αποτελεί φυσικό σύνορο της χώρας.

Ο Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (Γ.Ο.Ε.Β.) επισημαίνει ότι ήδη από τον περασμένο Μάρτιο επιστόυσε την προσοχή στους αρμοδίους. Τον ίδιο καιρό, οι Υπουργοί Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εξωτερικών δήλωναν ικανοποιημένοι για την εξέλιξη των διαπραγματεύσεων οι οποίες όμως κατέστησαν άκαρπες, καθώς στη γειτονική χώρα δεν έχει σχηματισθεί ακόμη αυτοδύναμη κυβέρνηση για να υπογράψει.

Από το 2022 η ελληνική πλευρά είχε σημεία πίεσης ώστε να επιτύχει ευνοϊκούς όρους διαπραγμάτευσης για τη χώρα, αλλά το ζήτημα της επάρκειας σε αρδευτικό νερό στην περιοχή του Έβρου παραμελήθηκε. Ο τότε ΥΠΕΞ κ. Δένδιας εξέφραζε την αισιοδοξία του ότι θα πετύχαινε την ανανέωση της συμφωνίας εγκαίρως, εντούτοις το ίδιο διάστημα ο πρώην ΥΠΕΝ κ. Σκρέκας σε επισκέψεις του στη Σόφια με σκοπό την παροχή ενεργειακών διευκολύνσεων της Ελλάδας προς τη Βουλγαρία μέσω του IGB, δεν φρόντισε να διεκδικήσει την ανανέωση της συμφωνίας τότε. Κατά τον ίδιο τρόπο, μοχλό πίεσης από το 2022 θα αποτελούσε και η σύμπραξη για την εγκατάσταση μονάδας υδροποιημένου αερίου στην Αλεξανδρούπολη (FSRU), αλλά ούτε αυτό χρησιμοποιήθηκε για να καλυφθεί η ανάγκη στον Έβρο.

Ακόμη μια ένδειξη της αδιαφορίας της κυβέρνησης προς τον Έβρο προκύπτει από την πρόσφατη 2^η Αναθεώρηση των Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Υδατικού Διαμερίσματος Θράκης (ΣΔΛΑΠ) (ΦΕΚ 81/Α/2024) προκύπτει ότι από το σύνολο πενήντα εννέα (59) μέτρων προς υλοποίηση που είχαν προβλεφθεί στο προηγούμενο ΣΔΛΑΠ το 2017 (ΦΕΚ 4680/Β/2017) με σκοπό την ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων του υδατικού διαμερίσματος Θράκης, ολοκληρώθηκαν μόνο τα έξι (6), βρίσκονται σε εξέλιξη τα δέκα εννέα (19) και τα υπόλοιπα τριάντα τέσσερα δεν έχουν καν ξεκινήσει. Μάλιστα στο κεφάλαιο του Σχεδίου που αφορά στις διασυνοριακές συνεργασίες της Ελλάδας (κεφ 11) δεν παρουσιάζεται καμία πρόοδος των εργασιών, ούτε καν οι απαραίτητες θεσμικές συναντήσεις της Κοινής Ομάδας Εργασίας που είχε συγκροτηθεί ώστε να ρυθμίζει και τα θέματα της παροχής ύδατος στον ποταμό Άρδα. Το κεφάλαιο είναι πανομοιότυπο με αυτό που είχε εγκριθεί το 2017.

Αποτέλεσμα της απραξίας της ελληνικής κυβέρνησης ήταν ο Γενικός Γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων, μια ημέρα πριν την εκπνοή της συμφωνίας (08/07/2024) να δηλώνει ότι επαφίεται στην καλή θέληση και την πολιτική βούληση της βουλγαρικής πλευράς, που ακόμη δεν έχει Κοινοβούλιο για να επικυρώσει την όποια συμφωνία!! Είναι απαράδεκτη εικόνα η χώρα να μην έχει φροντίσει για μια δεύτερη εναλλακτική και να ζητά δίμηνη

παράταση για να δημιουργήσει τις υποδομές που όφειλε να είχε για την περιοχή.

Πλήρη επιβεβαίωση της άνω απραξίας αποτελεί το γεγονός ότι μόλις προ ολίγων ημερών υπογράφηκε προσωρινή σύμβαση ολιγόμηνης διάρκειας, ήτοι μέχρι την 30/9/24, μεταξύ της Περιφέρειας Αν Μακεδονίας Θράκης και της Βουλγαρικής Εταιρείας Ηλεκτρικής Ενέργειας, γεγονός που επιτείνει την ανασφάλεια των κατοίκων του Έβρου και αναδεικνύει για ακόμη μια φορά την Κυβερνητική ολιγωρία.

Επειδή η ανανέωση της σύμβασης είναι εθνικής σημασίας

Επειδή η έλλειψη ενημέρωσης καταδεικνύει αδιαφορία και αδυναμία χειρισμού ενός τόσο κρίσιμου ζητήματος για το μέλλον του Έβρου

Επειδή πιθανώς δυσμενέστεροι όροι μιας νέας συμφωνίας, θα είναι εις βάρος της αγροτικής παραγωγής, θα συμβάλλει στην αύξηση της ανεργίας και της μετανάστευσης από τον τόπο

Επειδή εξαιτίας της κυβερνητικής αδιαφορίας και ανεπάρκειας, η κοινωνία του Έβρου κινδυνεύει ξανά μετά τις καταστροφικές πυρκαγιές του 2023

Επειδή σήμερα εκπονείται και η 1^η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της Λεκάνης Απορροής Έβρου, που σχετίζεται άμεσα με τις ποσότητες υδάτων που φθάνουν στη χώρα από τη Βουλγαρία

Επειδή η προθεσμία της υπαριθ. εξήντα (60) διακρατικής συμφωνίας έχει πλέον εκπνεύσει (09/07/2024), η δε ολιγόμηνη παράτασή της, ήτοι μέχρι την 30.9.24 απλώς παρατείνει το πρόβλημα.

Επειδή, η ερώτηση των βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ για το ίδιο θέμα στις 10 Απριλίου 2024 παραμένει ως σήμερα αναπάντητη,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες ενέργειες και με ποιο χρονοδιάγραμμα έχει προβεί η κυβέρνηση για την επαναδιαπραγμάτευση της Ελληνο - Βουλγαρικής Συμφωνίας δεδομένου πως η αγροτική παραγωγή στον Έβρο είναι άμεσα εξαρτημένη από αυτήν;
2. Ποια είναι η πρόταση της Ελληνικής κυβέρνησης για τη διάρκεια και τους όρους μιας νέας Συμφωνίας;
3. Έχει λάβει η κυβέρνηση υπόψη της την Οδηγία Πλαίσιο 2000/60 της ΕΕ για τις αρχές διαχείρισης των υδάτων και την ανάλυση των επιπτώσεων στις ανθρώπινες δραστηριότητες από τη χρήση των υδάτων, γεγονός που θα συμβάλλει στην διαχείριση του ποταμού Άρδα και στη Διαχείριση Κινδύνων Πλημμύρας Λεκάνης Απορροής του ποταμού Έβρου; Με ποιο τρόπο;
4. Ποιο είναι το εναλλακτικό σχέδιο για την κάλυψη των αναγκών του Έβρου σε περίπτωση μη συμφωνίας; Για ποιους λόγους δεν φρόντισε η

- Ελληνική Πολιτεία ώστε να έχει τις υποδομές νωρίτερα, αφού ήταν φανερό οι προθέσεις της Βουλγαρίας να ζητήσει ανταλλάγματα;
5. Για ποιους λόγους δεν χρησιμοποιήθηκαν οι συγκυρίες το 2022 ώστε να επιτευχθεί νέα συμφωνία με ευνοϊκότερους όρους για την Ελλάδα;

Οι Ερωτώντες Βουλευτές

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Δούρου Ειρήνη

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Κόκκαλης Βασίλης